

Opinia BAS w sprawie opłat za powierzchnie wód przystani turystycznych. - Nowości prawne

Nadesłany przez:

Przesłany: : 4.08.2011, 21:40:00

22 czerwca br. Biuro Analiz Sejmowych odpowiedziało na pytanie posła Andrzeja Orzechowskiego i wystawiło opinię w sprawie opłat naliczanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej dla Mazur za powierzchnię wód przystani turystyczno-rekreacyjnych. Wynika z niej jasno i jednoznacznie, że gospodarowanie gruntami pokrytymi wodami nie podlega przepisom ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami, a użytkowanie gruntów państwowych w celu uprawiania rekreacji, turystyki i sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb nie jest objęte opłatą.

Treść opinii:

Warszawa, dnia 22 czerwca 2011 r.
BSAS WAL 1299/11

Pan Poseł
Andrzej Orzechowski Klub Parlamentarny PO

Opinia prawna w sprawie pobierania opłat za użytkowanie gruntów pokrytych wodami
I. Teza opinii

Za grunty państwowe pokryte wodami a oddane w użytkowanie na cele związane z rekreacją, turystyką, sportami wodnymi oraz amatorskim połowem ryb nie pobiera się opłaty.

II, Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest wyjaśnienie wątpliwości co do podstaw prawnych pobierania opłat za grunty państwowe pokryte wodami oddane w użytkowanie na cele rekreacji, turystyki, uprawiania sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb.

III. Uzasadnienie prawne tezy

Poruszony przez Pana Posła problem regulują przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. Nr 239 z 2005 r. poz. 2019 z późn. zm.) oraz przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami (Dz. U. Nr 13z 2006 r. poz. 90). Wody Wielkich Jezior Mazurskich (dalej będę nazywał je jeziorami) są śródlądowymi wodami powierzchniowymi płynącymi w rozumieniu art. 5 ust. 3 pkt 1) Prawa wodnego. Na terenie Krainy Wielkich Jezior Mazurskich istnieją też wody stojące. Są to małe jeziora i stawy nieistotne z punktu widzenia problemu interesującego Pana Posła.

Dla ustalania opłat za korzystanie z gruntów nie jest ważne, czy zespół (system) Wielkich Jezior Mazurskich jest tworem natury, czy też został utworzony sztucznie w wyniku ingerencji człowieka w zasoby wodne. Ingerencja ta była zresztą niewielka, a polegała na budowie kanałów i śluz oraz na niewielkim spiętrzeniu wody w niektórych jeziorach. Jeśli uznać jeziora za twór natury, to są one wodami płynącymi, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1) litera b). Gdyby uznać je za twór człowieka, to byłyby wodami płynącymi, o których mowa w tym samym artykule, ustępie i punkcie, ale pod literą c), bo pod literą c) jest mowa o sztucznych zbiornikach wodnych. Sądzę, że Wielkich Jezior Mazurskich nie można nazwać sztucznym zbiornikiem wodnym, ani sztucznymi zbiornikami wodnymi, ale, jak już wyżej wspomniałem, nie ma to znaczenia z punktu widzenia wymierzania opłat

Zgodnie z art. 14a ustawy. 'Art. 14a. Grunty pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa, są zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, do którego nie

stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261 poz. 2603 z późn. zm.)."

Nie ma najmniejszych nawet wątpliwości, że wody jezior stanowią własność Skarbu Państwa. Skoro tak, to do gospodarowania nimi nie stosuje się przepisów wyżej powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, ale przepisy Prawa wodnego.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 Prawa wodnego grunty pokryte wodami, stanowiące własność Skarbu Państwa oddaje się w użytkowanie za opłatą roczną, a zgodnie z ust. 3 tego samego artykułu zwalnia się od opłaty grunty oddawane w użytkowanie, między innymi, dla potrzeb związanych z działalnością służącą do uprawiania rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb.

Pomiędzy ustępem 1 a ustępem 3 artykułu 20 ustawy jest pewna sprzeczność. Zgodnie z ustępem 1 punkt 6) za grunty oddane w użytkowanie na działalność związaną z rekreacją, turystyką, uprawianiem sportów wodnych i amatorskim połowem ryb pobiera się opłatę, a zgodnie z ustępem 3 pkt 3) zwalnia się z opłaty grunty prze-znaczone na te rodzaje działalności. Tę pozorną sprzeczność wyjaśnia proces powstawania art. 20 Prawa wodnego. Ustęp 3 artykułu 20 Prawa wodnego w obecnym brzmieniu, to jest zwalniający właścicieli obiektów służących rekreacji, turystyce i uprawianiu sportów wodnych od obowiązku płacenia spornej opłaty, obowiązuje od dnia 19 września 2003 r., a dodany został przez art. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne (Dz. U. Nr 165 z 2003 r. poz. 1592). Dodając ustęp 3 regulujący kwestię zwolnienia od opłaty należało nieco przeredagować już istniejący ustęp 1. Prawodawca wybrał łatwiejszą drogę; ustępu 1 nie przeredagowano, a w ustępie 3 pkt 3) zamieszczono odesłanie do ust 1 pkt 6). Nie ma jednak wątpliwości co do zamiarów prawodawcy, a jest nim zwolnienie pewnych kategorii użytkowników gruntów pokrytych wodą z obowiązku ponoszenia opłat.

Ustęp 8 artykułu 20 Prawa wodnego zobowiązuje Radę Ministrów do określenia wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami. Po zmianie przepisu ustawy należało odpowiednio zmienić także rozporządzenie. Rada Ministrów wykonała delegację ustawową wydając Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami (Dz. U. Nr 13 z 2006 r. poz. 13). Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 3 lutego 2006 r. i z tą samą datą straciło moc poprzednie Rozp.RM, na podstawie którego można było pobierać opłaty. Zgodnie z przepisami tego nowego, a obecnie obowiązującego Rozporządzenia, za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodą a przeznaczonych na uprawianie rekreacji, turystyki, uprawiania sportów wodnych i amatorskiego połowu ryb nie pobiera się opłat.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej nie może więc wymierzać opłat za grunty pokryte wodą a oddane w użytkowanie w celu zaspokojenia wyżej wymienionych potrzeb.

Pogląd, jakoby za takie grunty należało pobierać opłaty przewidziane w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. Nr 102 z 2000 r. poz. 651 z późn. zm.), jest nietrafny. Na gruncie przepisów tej ustawy Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej nie ma żadnych kompetencji do gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa - nie może ich więc nikomu oddać w użytkowanie.

Na podstawie art. 20 tej ustawy tworzy się zasób nieruchomości Skarbu Państwa oraz zasoby gminne powiatowe i wojewódzkie. Natomiast zgodnie z art. 21 a;

„Art. 21 a. W skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 21 nie wchodzi grunty pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi w rozumieniu ustawy - Prawo wodne."

Nie może być więc żadnych wątpliwości, że gospodarowanie gruntami pokrytymi wodami nie podlega przepisom ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Autor:

Piotr Krawczyk

radca prawny

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

źródło: polskieszlakiwodne.pl